

5. DER PRINZ UND DIE FRAU DES KAUFMANNSOHNES (1, 8).

अस्ति कान्यकुब्जविषये राजा वीरसेनो नाम । तेन वीरपुरनाम्नि नगरे तुङ्गबलो नाम राजपुत्रो भोगपतिः कृतः । स च महाधनस्तरुणः । एकदा स्वनगरं धाम्यन्नतिप्रौढयौवनां लावण्यवतीं नाम वणिकपुत्रवधूमालोकयामास । ततः स्वहर्म्यं गत्वा स्मराकुलितमतिस्तस्याः कृते द्वतीं प्रेषितवान् । यतः ।

5 सन्मार्गे तावदास्ते प्रभवति च नरस्तावदेवेन्द्रियाणां
लज्जां तावद्विधत्ते विनयमपि समालम्बते तावदेव ।

भूचापाकृष्टमुक्ताः श्रवणपथगता नीलपद्माणा एते
यावल्लीलावतीनां न हृदि धृतिमुषो दृष्टिवाणाः पतन्ति ॥

सापि लावण्यवती तदवलोकनक्षणात्प्रभृति स्मरशरप्रहारजर्जरितहृदया तदेकचित्ताभ-
10 वत् । तथा चोक्तम् ।

न स्त्रीणामप्रियः कश्चित्प्रियो वापि न विद्यते ।

गावस्तृणमिवारण्ये प्रार्थयन्ति नवं नवम् ॥

अथ द्वतीवचनं श्रुत्वा लावण्यवत्युवाच । अहं पतिव्रता परपुरुषस्पर्शमात्रमपि न करो-
मि । यतः ।

सा भार्या या गृहे दत्ता सा भार्या या प्रज्ञावती ।

15 सा भार्या या पतिप्राणा सा भार्या या पतिव्रता ॥

कोकिलानां स्वरो द्वपं नारीद्वपं पतिव्रतम् ।

विद्या द्वपं कुटूपाणां क्षमा द्वपं तपस्विनाम् ॥

अन्यच्च । न सा स्त्री ह्यभिमत्तव्या यस्यां भर्ता न तुष्यति ।

तुष्टे भर्तारि नारीणां तुष्टाः स्युः सर्वदेवताः ॥

20 ततो यद्यदादिशति मे प्राणेश्वरस्ततदेवाहमविचारितं करोमि । द्वत्योक्तम् । सत्यमेतत् ।
लावण्यवत्युवाच । सत्यमेवैतत् । ततः सर्वमेव लावण्यवत्या यथाभिहितं द्वत्या गत्वा
तुङ्गबलस्याग्रे निवेदितम् । तच्छ्रुत्वा तुङ्गबलो ऽवदत् । विषमेषुणा व्रणितहृदयस्तां
विना कथमहं जीविष्यामि । कुटूण्याह । स्वामिनानीय समर्पयितव्या । स प्राह । कथमे-
तच्छक्यम् । कुटूण्याह । उपायः क्रियताम् । तथा चोक्तम् ।

25 उपायेन हि यच्छक्यं न तच्छक्यं पराक्रमैः ।

सृगालेन हृतो हस्ती गच्छता पङ्कवर्त्मना ॥

ततः कुटूण्युपदेशेन तं चारुदत्तनामानं वणिकपुत्रं स राजपुत्रः सेवकं चकार । ततो ऽसौ
तेन सर्वविश्वासकार्येषु नियोजितः । एकदा कुटूण्युपदेशेन तेन राजपुत्रेण स्नातानुलिप्तेन
कनकालंकारधारिणोक्तम् । चारुदत्त । मया मासमेकं यावद्वैरीव्रतं कर्तव्यम् । तदद्या-
30 रभ्य प्रतिरात्रमेकां कुलीनां युवतीमानीय समर्पय । सा मया यथोचितेन विधिना पूजयि-
तव्या । ततः स चारुदत्तस्तथाविधां तरुणीमानीय समर्पयति । पश्चात्प्रच्छन्नः किमयं करो-
तीति निवृणोति । स च तुङ्गबलस्तां युवतीमस्पृशन्नेव द्वाराद्वस्त्रालंकारगन्धचन्दनैः संपूज्य